

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-VIII

MARO8: Marathi Bhasha V Bhasha Vidnyan

Day and Date: Friday, 12/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 देवांनी वाग्देवीला निर्मिले आणि तीच वाणी सारे बोलतात असे कोणत्या वेदात सांगितले आहे ?
अ) सामवेद ब) ऋग्वेद क) अथर्ववेद ड) यजुर्वेद
- 2 भाषेचे मुख्य कार्य कोणते ?
अ) वाचन ब) लेखन क) संप्रेषण ड) श्रवण
- 3 वस्तूनादानुकरण सिद्धांताला दुसरे नाव कोणते आहे ?
अ) डिंग-डॉंग सिद्धांत ब) संगीत सिद्धांत क) भो-भो सिद्धांत ड) क्रीडासक्ती सिद्धांत
- 4 अनुकरण सिद्धांत कोणी मांडला ?
अ) डॉ. गायगर ब) अॅडम क) राजवाडे ड) वैद्य
- 5 मूलध्वनी म्हणजे काय ?
अ) ऐकू न येणारे ध्वनी ब) भाषिक ध्वनी क) प्राण्यांचे ध्वनी ड) पक्ष्यांचे ध्वनी
- 6 सी. एफ. हॉकेट यांनी भाषेची किती वैशिष्ट्ये सांगितली आहेत ?
अ) पाच ब) सात क) दहा ड) पंधरा
- 7 भाषेचे माध्यम कोणते आहे ?
अ) ध्वनी ब) आवाज क) अक्षरे ड) अंधार
- 8 मानवेतर प्राण्यांच्या भाषेचा अभ्यास कोणी केला ?
अ) सी. एफ. हॉकेट ब) लेनर्ड ब्लूमफिल्ड क) रोमान याकबसन ड) सोस्यूर
- 9 'आधुनिक भाषा विज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
अ) डॉ. मिलिंद मालशे ब) डॉ. अशोक केळकर क) कृ. पा. कुलकर्णी ड) ना. गो. कालेलकर
- 10 'भाषा ही चिन्हांची व्यवस्था आहे' असा विचार कोणत्या अभ्यासकांनी सर्वप्रथम मांडला ?
अ) हॉकेट ब) सोस्यूर क) मॅक्समुल्लर ड) रोमान याकबसन
- 11 'जे खरे असेल ते तू बोलावेस' या वाक्याचा प्रकार ओळखा ?
अ) साधेवाक्य ब) मिश्र वाक्य क) केवल वाक्य ड) संयुक्त वाक्य

- 12 केवढा मोठा धबधबा हा ! हे कोणत्या प्रकारचे वाक्य आहे ?
अ)विधानार्थी ब) उद्गारार्थी क) होकारार्थी ड) नामवाक्य
- 13 'जे चकाकते, ते सोने नसते'हा कोणत्या वाक्याचा प्रकार आहे?
अ) मिश्रवाक्य ब) संयुक्त वाक्य क) केवल वाक्य ड) संकेताचे वाक्य
- 14 ज्या वाक्यात एकच उद्देश व एक विधेय असते त्यास कोणते वाक्य म्हणतात ?
अ) संयुक्त वाक्य ब)केवल वाक्य क) पुरुषवाचक वाक्य ड) दर्शक सर्वनाम
- 15 'महात्मा फुले यांनी समाजजागृती केली' या विधानातील वाक्य प्रकार कोणता ?
अ) केवल वाक्य ब) संयुक्त वाक्य क)मिश्र वाक्य ड) यापैकी नाही

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 भाषा ईश्वर निर्मित
- 2 भाषा राजा निर्मित
- 3 भाषा : सामाजिक संस्था
- 4 वाक्य संकल्पना

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 प्रेमगानमूलक सिद्धांताचे विश्लेषण करा.
- 2 सी. एफ. हॉकेटने सांगितलेली भाषेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- 3 वाक्याचे अर्थानुरोधाने प्रकार सांगा
- 4 केवल वाक्य व मिश्र वाक्याचे वेगळेपण स्पष्ट करा

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भाषेच्या उत्पत्ती संबंधीचे महत्त्वाचे सिद्धांत स्पष्ट करा.
- 2 पदबंध व वाक्याचे स्वरूप सोदाहरण स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

**B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-VIII**

MARO8: Marathi Bhasha V Bhasha Vidnyan

Day and Date: Friday, 12/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 देवांनी वाग्देवीला निर्मिले आणि तीच वाणी सारे बोलतात असे कोणत्या वेदात सांगितले आहे ?

अ) सामवेद ब) ऋग्वेद क) अथर्ववेद ड) यजुर्वेद

Option 2

2 भाषेचे मुख्य कार्य कोणते ?

अ) वाचन ब) लेखन क) संप्रेषण ड) श्रवण

Option 3

3 वस्तूनादानुकरण सिद्धांताला दुसरे नाव कोणते आहे ?

अ) डिंग-डॉंग सिद्धांत ब) संगीत सिद्धांत क) भो-भो सिद्धांत ड) क्रीडासक्ती सिद्धांत

Option 1

4 अनुकरण सिद्धांत कोणी मांडला ?

अ) डॉ. गायगर ब) अॅडम क) राजवाडे ड) वैद्य

- Option 1
5 मूलध्वनी म्हणजे काय ?
अ) ऐकू न येणारे ध्वनी ब) भाषिक ध्वनी क) प्राण्यांचे ध्वनी ड) पक्ष्यांचे ध्वनी
- Option 2
6 सी. एफ. हॉकेट यांनी भाषेची किती वैशिष्ट्ये सांगितली आहेत ?
अ) पाच ब) सात क) दहा ड) पंधरा
- Option 2
7 भाषेचे माध्यम कोणते आहे ?
अ) ध्वनी ब) आवाज क) अक्षरे ड) अंधार
- Option 1
8 मानवेतर प्राण्यांच्या भाषेचा अभ्यास कोणी केला ?
अ) सी. एफ. हॉकेट ब) लेनर्ड ब्लूमफिल्ड क) रोमान याकबसन ड) सोस्यूर
- Option 1
9 'आधुनिक भाषा विज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
अ) डॉ. मिलिंद मालशे ब) डॉ. अशोक केळकर क) कृ. पा. कुलकर्णी ड) ना. गो. कालेलकर
- Option 1
10 'भाषा ही चिन्हांची व्यवस्था आहे' असा विचार कोणत्या अभ्यासकांनी सर्वप्रथम मांडला ?
अ) हॉकेट ब) सोस्यूर क) मॅक्समुल्लर ड) रोमान याकबसन
- Option 2
11 'जे खरे असेल ते तू बोलावेस' या वाक्याचा प्रकार ओळखा ?
अ) साधेवाक्य ब) मिश्र वाक्य क) केवल वाक्य ड) संयुक्त वाक्य
- Option 2
12 'केवढा मोठा धबधबा हा ! हे कोणत्या प्रकारचे वाक्य आहे ?
अ) विधानार्थी ब) उद्गारार्थी क) होकारार्थी ड) नामवाक्य
- Option 2
13 'जे चकाकते, ते सोने नसते' हा कोणत्या वाक्याचा प्रकार आहे ?
अ) मिश्रवाक्य ब) संयुक्त वाक्य क) केवल वाक्य ड) संकेताचे वाक्य
- Option 1
14 ज्या वाक्यात एकच उद्देश व एक विधेय असते त्यास कोणते वाक्य म्हणतात ?
अ) संयुक्त वाक्य ब) केवल वाक्य क) पुरुषवाचक वाक्य ड) दर्शक सर्वनाम
- Option 2
15 'महात्मा फुले यांनी समाजजागृती केली' या विधानातील वाक्य प्रकार कोणता ?
अ) केवल वाक्य ब) संयुक्त वाक्य क) मिश्र वाक्य ड) यापैकी नाही

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 भाषा ईश्वर निर्मित
Ans:
- 2 भाषा राजा निर्मित
Ans:
- 3 भाषा : सामाजिक संस्था
Ans:

4 वाक्य संकल्पना

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 प्रेमगानमूलक सिद्धांताचे विश्लेषण करा.

Ans:

2 सी. एफ. हॉकेटने सांगितलेली भाषेची वैशिष्ट्ये सांगा.

Ans:

3 वाक्याचे अर्थानुरोधाने प्रकार सांगा

Ans:

4 केवळ वाक्य व मिश्र वाक्याचे वेगळेपण स्पष्ट करा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भाषेच्या उत्पत्ती संबंधीचे महत्त्वाचे सिद्धांत स्पष्ट करा.

Ans:

2 पदबंध व वाक्याचे स्वरूप सोदाहरण स्पष्ट करा.

Ans:
